

Απαγχονίστηκαν για να τιμήσουν τη φανέλα τους

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Ελληνικός Αθλητικός Σύλλογος Μερζιφούντας «Πόντος» ιδρύθηκε από μαθητές και αποφοίτους του Κολεγίου «Ανατόλια» το 1903. Στη διοίκησή του συμμετείχαν τόσο οι μαθητές όσο και οι δάσκαλοι του κολεγίου, και η δραστηριότητά του αφορούσε τους τομείς του αθλητισμού, του πνεύματος, της τέχνης. Επίσης, ο σύλλογος διοργάνωνε ερασιτεχνικές θεατρικές παραστάσεις, δημιούργησε εξαιρετική βιβλιοθήκη, ενώ το 1910 ο σύλλογος ανέλαβε την έκδοση του περιοδικού Πόντος, Μηνιαίον δημοσίευμα φιλολογικόν, επιστημονικόν και παιδαγωγικόν.

Ο Ελληνικός Αθλητικός Σύλλογος «Πόντος» κατέχει ιδιαίτερη θέση μεταξύ των συλλόγων εξαιτίας της ιδιαιτερότητας του χαρακτήρα του, αφού συγκροτήθηκε στο πλαίσιο ενός σχολείου και ταυτόχρονα εργάστηκε για την ταυτότητα των μελών του.

Στις τελευταίες εκλογές, που έγιναν τον Μάιο του 1920, στο αξίωμα του προέδρου αναδείχθηκε ο καθηγητής Δ. Θεοχαρίδης, στη θέση του αντιπροέδρου ο Χαράλαμπος Ευσταθιάδης, γραμματέας ο Αναστάσιος Παυλίδης, ταμίας ο Συμεών Ανανιάδης, και υπεύθυνος για το αθλητικό τμήμα ο Γρηγόριος Τσακάλωφ. Όλοι

τους 8 μήνες αργότερα θα συλλαμβάνονταν από τους Τούρκους, και με εξαίρεση τον Τσακάλωφ, ο οποίος ήταν Ρώσος πολίτης, θα δολοφονούνταν στην Αμάσεια το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 1921.

Σημαντικό μέλος και αθλητής του Συλλόγου ήταν ο Συμεών Ανανιάδης. Ο Ανανιάδης γεννήθηκε στη Σαμψούντα, εισήχθη στο «Ανατόλια» το 1919, και ήταν πολύ καλός αθλητής του στίβου. Όπως γράφει ο συμμαθητής και φίλος του Ευθύμιος Κουζινός, το 1920 έβλεπε το μέλλον του ρόδινο: «Είχαμε επιβιώσει από σφαγές τα προηγούμενα τέσσερα χρόνια και είχε βάλει τρεις στόχους, να πιάσει και εάν είναι δυνατόν να “σπάσει” το παγκόσμιο ρεκόρ στα 100 μέτρα, να φοιτήσει στην αμερικανική ιατρική σχολή στη Βηρυτό και να συνεχίσει σπουδές στη Βιέννη και να παντρευτεί μια όμορφη συμπατριώτισσά του από την περιοχή του Αλαχάμ η οποία φοιτούσε στο αμερικανικό Λύκειο. Μάλιστα κάθε Σάββατο δεν έχανε την ευκαιρία να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του “Πόντος”, όπου εκεί την έβλεπε ο Συμεών» (Couzinos E., *Twenty three years in Asia Minor [1899-1922]*, New York, Vantage Press 1969, σ. 67).

Στις 12 Φεβρουαρίου 1921 οι Τούρκοι περικύκλωσαν το «Ανατόλια». Αρχικά έψαχναν για όπλα και εκρηκτικά και στη συνέχεια, αφού δεν βρήκαν τίποτα, κατευθύνθηκαν στο γραφείο του προέδρου του Κολεγίου Τζ. Γουάιτ. Εκεί οι Τούρκοι είδαν δύο χάρτες που απεικόνιζαν την περιοχή του Πόντου, σύμφωνα με τους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους. Η εύρεση των χαρτών οδήγησε τους Τούρκους να ζητήσουν να δουν τη βιβλιοθήκη του συλλόγου «Πόντος». Στη βιβλιοθήκη υπήρχαν εκατοντάδες βιβλία στην ελληνική και ειδικότερα στην αρχαιοελληνική γλώσσα, έργα κλασικών συγγραφέων τυπωμένα τα περισσότερα στην Αθήνα. Ανάμεσά τους βρήκαν και ένα σημειωματάριο με τις δραστηριότητες του Συλλόγου, το οποίο θεωρήθηκε «επαναστατικό».

Η φωτογραφία του ποδοσφαιρικού τμήματος του Συλλόγου ερέθισε ακόμη περισσότερο τους Τούρκους. Οι αθλητές της ποδοσφαιρικής ομάδας «Πόντος» είχαν άσπρες και μπλε οριζόντιες ρίγες και το γράμμα «Π» στο στήθος.

Το βράδυ της ίδιας μέρας ο Συμεών Ανανιάδης, ο οποίος ήταν παρών κατά τη διάρκεια της εφόδου των κεμαλικών στη βιβλιοθήκη του Συλλόγου, μίλησε με τον Κουζινό, λέγοντάς του πόσο δύσκολα είναι τα πράγματα. Όπως είπε ο Ανανιάδης, «αυτό είναι το τέλος». Λίγο πριν τις 12 το βράδυ τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του συλλόγου κατευθύνθηκαν στο γραφείο του προέδρου του Κολεγίου, όπου έγινε η σύλληψή τους από τους Τούρκους. Στην συνέχεια οδηγήθηκαν στην Αμάσεια όπου με ψευδείς κατηγορίες καταδικάστηκαν σε θάνατο μαζί με τις πιο σημαντικές προσωπικότητες του Ελληνισμού.

Οι σύλλογοι των Ελλήνων προήλθαν από την ανάγκη που βίωνε ο Ελληνισμός να διατηρήσει την ιδιαιτερότητά του, να ανυψώσει το πνευματικό του επίπεδο, να ενισχύσει τους ανήμπορους, να ασχοληθεί με τον αθλητισμό. Στη Μερζιφούντα, η οποία αποτέλεσε πηγή αξιόλογων επιτευγμάτων, οι Έλληνες ίδρυσαν συλλόγους ιδιαίτερα σημαντικούς για τη διάδοση της εθνικής αυτογνωσίας και αυτοσυνειδησίας. Ο Ελληνικός Αθλητικός Σύλλογος «Πόντος» Μερζιφούντας αποτέλεσε ένα θεσμικό δημιουργήμα των Ελλήνων που συνέβαλε αποφασιστικά στην πνευματική, πολιτισμική, αθλητική και κοινωνική ανύψωση.

Η συμβολή του Συλλόγου είναι τεράστια και αποτελεί πραγματικά μια εξαιρετική στιγμή όταν Έλληνες που ζουν σε όλο τον κόσμο τιμούν τα μέλη του, θύματα της Γενοκτονίας. Τον Δεκέμβριο του 2008 η ποντιακή αδελφότητα Αδελαΐδας Αυστραλίας και η ποδοσφαιρική του ομάδα «Ποντιακοί Αετοί» διοργάνωσαν αγώνα με επίλεκτους ποδοσφαιριστές της Μελβούρνης, προς τιμήν των θυμάτων του Συλλόγου. Η ομάδα των Ποντιακών Αετών φόρεσε πιστά αντίγραφα της στολής του συλλόγου «Πόντος». Αντίστοιχο ποδοσφαιρικό παιχνίδι έγινε στις 12 Μαΐου 2009, με αντίπαλους τους παλαίμαχους διεθνείς ποδοσφαιριστές του Πανελληνίου Συνδέσμου Αμειβομένων Ποδοσφαιριστών και τους παλαίμαχους της Καβάλας. Εδώ αντίγραφα της φανέλας του «Πόντος» φόρεσαν οι παλαίμαχοι της Καβάλας.

Η έρευνα έδειξε, και στο μέλλον θα δείξει ακόμη πιο έντονα, ότι σύλλογοι και σωματεία, οργανωμένες θεσμικές εκφράσεις των Ελλήνων που έζησαν για χιλιάδες χρόνια στη Μικρά Ασία όπως ο «Πόντος» της Μερζιφούντας ξεχώρισαν με τη δραστηριότητά τους και απέδειξαν την πραγματική κοινωνική και αθλητική τους προσφορά.

Φάνης Μαλκίδης

Πηγή: pontos-news.gr